

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای اصلاح خط عرب

دکتر علی نقی منزوی

مجله کاوه، مونیخ، سال نهم، شماره ۴، مهرماه ۱۳۵۰، شماره ردیف ۳۷، برگه ۱۲۹ - ۱۳۰

به کوشش

محمد ابراهیم ذاکر

دکتر علی نقی منزوی

۱.....	پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای اصلاح خط عرب
۱.....	پیشنهاد نویسنده ایرانی
۱.....	نظرات جدیدة في تاريخ الأدب.....
۴.....	کتابنامه.....
۴.....	نمایه کتاب و مقاله.....

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای
اصلاح خط عرب

۱

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای اصلاح خط عرب

دکتر علی نقی منزوی

مجله کاوه، مونیخ، سال نهم، شماره ۴، مهرماه ۱۳۵۰، شماره ردیف ۳۷، برگه ۱۲۹ - ۱۳۰

پیشنهاد نویسنده ایرانی

نظرات جدیدة في تاريخ الأدب

نوروز امسال، در بیروت کتابی منتشر گردید که سر و صدای فراوانی به دنبال خویش می داشت.

اکنون مدت سه ماه است که این کتاب صفحاتی از روزنامه‌ها و مجلات و ساعت‌هایی از رادیو و تلویزیون‌های بیروت را به خویش اختصاص داده است.

این کتاب زیر عنوان نظرات جدیدة في تاريخ الأدب، لأحمد اللوآساني استاد الفارسیة المساعد في الجامعة اللبنانية در ۴۳۲ برگه منتشر گردیده و در آن سه موضوع جداگانه مربوط به تاریخ ادبیات، مورد بررسی قرار گرفته است. نخستین موضوع آن مربوط به حسان ثابت، شاعر پیغمبر اسلام است، و دو موضوع دیگر که مستقیماً با تاریخ ما ارتباط دارد عبارت است از: ابن مقفع و کتاب الأدب الصغیر منسوب به او، سپس مسأله مهم شعوبیه و ضدیت آن‌ها با اعراب در سده (۲۰ هـ / ۸ م).

سر و صدای یاد شده بیش از آن که مربوط به موضوع‌های سه‌گانه آن باشد، ناشی از چند امر زیر است:

۱- نویسنده این کتاب، یک املای نسبتاً جدیدی را برای خط عربی پیشنهاد نموده است و با در نظر گرفتن این که املای کنونی خط عربی بیش از آن که برای ما فارس‌ها مورد دردرس است، برای خود اعراب مسأله‌ای بغرنج و لاینحل مانده است،

دکتر علی نقی منزوی

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای
اصلاح خط عرب

۲

متوجه خواهیم گردید که طرح نوعی حلّ برای برخی مشکلات آن، آن هم از طرف یک نویسنده غیر عرب چقدر جالب توجه خواهد بود.

۲- این که نویسنده کتاب با کمال شجاعت پیشنهاد خویش را در همین کتاب به مرحله عمل نهاده، یعنی خوانندگان عرب را در برابر واقعیت قرار داده و مفیدبودن پیشنهاد را با تجربه ثابت کرده است.

۳- این که آقای احمد لواسانی مؤلف کتاب و دهنده این پیشنهاد یک جوان ایرانی است که کرسی زبان ادبیات فارسی را در دانشگاه لبنان اداره می نماید و پیش از این، کتاب او در باره تدریس زبان فارسی مکرر در بیروت چاپ شده بوده است. پیشنهاد آقای لواسانی آن است که الف‌هایی را تاکنون نانوخته می خوانده اند؛ و یا آن که به صورت «ی» می نوشته اند و «آ» می خوانده اند، همگی را به صورت الف بنویسند. به طور مثال:

حرف	اسم	فعل
هذا = هاذا	مجتبی = مجتبا	روی = روا
هؤلاء = هاؤلاء	موسی = موسا	قضی = قضا
لکن = لاکن	عیسی = عیسا	رمی = رما

یادآور شوم که من در نوشته‌های ناقابل خویش که در تهران از ۱۹۵۱ به بعد چاپ کردم و برخی از آن‌ها از انتشارات دانشگاه تهران بوده است، مقداری از این طرح را عملی ساختم، یعنی کلمات عربی را که به فارسی آمده است و الف‌های آن‌ها به صورت «ی» و «و» نوشته می شد و «آ» تلفظ می گردید، همه را به صورت «ا» چاپ کردم و از طرف اساتید محترم دانشگاه نیز مورد تأیید ضمنی قرار گرفت؛ لیکن من هنوز به خویش جرأت آن ندیده‌ام که «هذا» را به صورت «هاذا» و «لکن» را به صورت «لاکن» بنویسم، معذالک من با این روش آقای لواسانی موافقت کامل دارم؛ زیرا که هرچه نوشته با تلفظ نزدیک‌تر باشد کار آموزش برای آموزگار و دانش‌آموز آسان‌تر خواهد بود و از ساعت‌های کار اضافی و بی سود کاسته می گردد.

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای
اصلاح خط عرب

۳

اما راجع به اصل موضوع‌های سه‌گانه کتاب، باید بگویم که نظریات این جانب با نظر مؤلف محترم موافقت چندانی ندارد، مخصوصاً در مورد شعوبیه، ایشان را دچار همان عقده ضدّ یهودی اعراب می‌دانم، به نظر من ایشان به استناد دلیل‌هایی نارسا پای یهود را در این مسأله به میان کشیده‌اند؛ البته اگر مقصود مؤلف رفع سوءتفاهم‌های میان ملل عرب و فارس باشد منظور ایشان مقدس است؛ لیکن کشف حقایق تاریخی که جنبه علمی دارد، نباید هیچ‌گونه سوءتفاهمی ایجاد نماید تا نیازی به رفع آن داشته باشیم.

دکتر علی‌نقی منزوی

دکتر علی‌نقی منزوی

کتابنامه

نمایه کتاب و مقاله

نظرات جدیدة في تاريخ الأدب، احمد لواسانی، بیروت، ۱۹۷۱.

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای اصلاح خط عرب، علی نقی منزوی، مجله کاوه، مونیخ، سال نهم، شماره ۴، مهرماه ۱۳۵۰، شماره ردیف ۳۷، برگه ۱۲۹ - ۱۳۰

مجله کاوه، مونیخ، سال نهم، شماره ۴، مهرماه ۱۳۵۰، شماره ردیف ۳۷، برگه ۱۲۹ - ۱۳۰، پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای اصلاح خط عرب، علی نقی منزوی.

پیشنهاد یک نویسنده ایرانی برای
اصلاح خط عرب

۴

دکتر علی نقی منزوی